

Domov sociálních služeb Chotělice: Konec jedné kapitoly, začátek nové

Nastal významný okamžik v historii zámku Chotělice. Po více než šedesáti letech se uzavírá jedna z jeho nejdůležitějších kapitol – období, kdy byl domovem pro lidi se zdravotním postižením a místem každodenní práce stovek zaměstnanců. K 30. září 2026 bude ukončeno poskytování sociální služby v areálu zámku Chotělice. Do té doby budou klienti i celý provoz postupně přestěhováni do nových domovů a nových prostor, které odpovídají současným požadavkům na poskytování sociálních služeb.

Je to chvíle, která v sobě nese radost z nových příležitostí, ale také určitou nostalgii. Pro mnohé klienty, zaměstnance i obyvatele okolních obcí byly Chotělice po desítky let místem, se kterým spojili významnou část svého života. Proto stojí za to připomenout si příběh tohoto výjimečného místa.

Zámek v Chotělicích byl vystavěn v roce 1875 v pseudorenesančním slohu majitelem papíren v Hostinném Janem Jindřichem Lorencem. Roku 1893 jej vdova po Janu Jindřichu Lorencovi prodala hraběti Westphalen-Fürstenbergovi, který jej následně věnem předal své dceři provdané za hraběte Emanuela Mensdorffa-Pouilly. Rod Mensdorff-Pouilly vlastnil panství až do roku 1945.

Po druhé světové válce byl zámek zestátněn. Nejprve sloužil jako útulek pro děti a později jako domov důchodců. V roce 1965 byl domov důchodců přestěhován do Hradce Králové a v zámeckém areálu vznikl Ústav sociální péče pro mentálně postiženou mládež. Původní kapacita činila 85 klientů, v roce 1988 byla kapacita navýšena na 101 klientů.

Za více než šest desetiletí existence zařízení stálo v jeho čele šest ředitelů, kteří každý ve své době významně ovlivnili jeho směřování. Prvním ředitelem nově vzniklého ústavu byl pan Řehák ze Smrkovic, po něm následovali Vladimír Profous, Josef Řeháček, Josef Pavlíček, Milan Jánský a Jan Vrbický. Každý z nich se podílel na rozvoji zařízení v podmínkách své doby –

od budování a stabilizace ústavu, přes období společenských změn po roce 1989 až po současnou etapu transformace sociálních služeb. Ta postupně přinesla nové možnosti podpory klientů, větší důraz na samostatnost a vytvoření domovů v běžném komunitním prostředí.

aktuální fotografie: zámek s bytovkou

Po roce 1989 se začal měnit pohled na poskytování sociálních služeb. Postupně se upouštělo od velkých ústavních zařízení a větší důraz byl kladen na podporu samostatnosti, důstojnosti a začlenění lidí do běžného života společnosti. Také v Chotělicích se služby postupně proměňovaly a rozvíjely. Klienti získávali nové možnosti vzdělávání, práce, volnočasových aktivit i samostatnějšího života.

Přirozeným vyústěním těchto změn je současná transformace sociálních služeb. Ukončení poskytování sociální služby v Chotělicích je plánováno k 30. září 2026. Do té doby budou dokončeny a připraveny všechny nové objekty, které odpovídají nejnovějším požadavkům sociálních služeb 21. století. Klienti zde získají kvalitní podporu a péči, ale zároveň prostředí, které jim nabídne soukromí, bezpečí a pocit skutečného domova. Cílem není pouze změna místa bydlení, ale především vytvoření podmínek pro co nejběžnější a nejspokojenější život každého člověka podle jeho individuálních potřeb a možností.

Transformace se dotkne nejen klientů, ale také zaměstnanců. Současná komunita Domova sociálních služeb Chotělice se postupně přesune do několika nových služeb komunitního typu. Již v roce 2024 bylo otevřeno chráněné bydlení v Jičíně, kam se přestěhovalo 11 klientů. V roce 2026 budou následovat další služby – chráněné bydlení v Nové Pace pro 12 klientů, kde bude poskytování služby zahájeno 15. července 2026, a chráněné bydlení v Hořicích pro 12 klientů se zahájením provozu 1. října 2026. Od 1. září 2026 začne zároveň fungovat také nový domov

pro osoby se zdravotním postižením v Jičíně s kapacitou 18 klientů.

Rozvoj organizace tím však nekončí. V roce 2029 je plánováno otevření dalšího domova pro osoby se zdravotním postižením v Lázních Bělohrad s kapacitou 18 klientů, který naváže na dlouhodobou snahu poskytovat moderní a individualizované sociální služby v prostředí blízkém běžnému životu.

Přestože poskytování sociální služby v Chotělicích skončí k 30. září 2026, život v areálu bude pokračovat ještě po celý říjen. Provoz zařízení bude definitivně ukončen na konci října 2026 a od 1. listopadu 2026 bude celý areál předán Střední škole technické a řemeslné v Novém Bydžově. Ještě před tím bude mít veřejnost jedinečnou příležitost rozloučit se s tímto místem. V průběhu října je plánována prohlídka zámku a celého areálu, během níž si budou moci návštěvníci připomenout jeho bohatou historii a více než šedesátileté působení sociálních služeb.

Tento okamžik je také příležitostí k poděkování. Upřímné poděkování patří všem současným i bývalým zaměstnancům, kteří zde po desetiletí vykonávali svou práci s odborností, trpělivostí, obětavostí a lidskostí. Každý z nich se podílel na tom, že se Chotělice staly skutečným domovem pro stovky klientů. Mnozí zde strávili celý svůj profesní život a někteří navázali na práci svých rodičů či prarodičů.

Zvláštní poděkování patří obcím Chotělice a Smidary a dalším okolním obcím. Po celou dobu existence zařízení byly jeho přirozenou součástí. Vedení obcí, místní spolky i občané stáli po boku domova v dobách dobrých i složitějších. Místní obyvatelé zde nacházeli zaměstnání, podporovali činnost domova a vytvářeli prostředí, ve kterém se klienti cítili přijímání a respektováni.

Za více než šedesát let zde pracovaly již čtyři generace lidí z Chotělic, Smidar a okolních obcí. Právě díky nim se zámek nestal pouze institucí, ale živým místem plným lidských příběhů, přátelství a vzájemné pomoci. Za tuto dlouholetou podporu, spolupráci a sounáležitost patří všem naše upřímné poděkování.

Když se dnes ohlédneme za více než šedesáti lety sociálních služeb v Chotělicích, nevidíme pouze budovy a historická data. Vidíme tisíce dnů péče, práce, přátelství, radostí i starostí. Vidíme příběhy klientů, zaměstnanců, rodin i obyvatel okolních obcí, které se zde po desetiletí propojovaly. Jedna významná kapitola se uzavírá, ale její odkaz zůstane navždy součástí historie Chotělic i všech, kteří zde našli svůj druhý domov. Nová kapitola, která zde začne, bude mít jinou podobu, ale stejně jako ta předchozí bude sloužit lidem.

Domov pro osoby se zdravotním postižením Jičín

Chráněné bydlení Hořice

Chráněné bydlení Nová Paka

Děkujeme všem, kteří byli součástí příběhu Domova sociálních služeb Chotělic. Bez vás by tato jedinečná kapitola trvající více než šedesát let nikdy nemohla vzniknout.

V případě jakýchkoliv dotazů týkajících se činnosti Domova sociálních služeb Chotělice, transformace služeb nebo ukončení provozu v areálu zámku nás neváhejte kontaktovat na e-mailu reditel@dsschotelice.cz nebo na telefonu 725 355 548. Rádi vám poskytneme potřebné informace a zodpovíme vaše dotazy.

Jan Vrbický, ředitel